

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Bohuslava Hnízдила a soudkyň JUDr. Brigity Chrástilové a JUDr. Milady Haplové v právní věci **žalobkyně: Z. A. S.**, zastoupena JUDr. Františkem Tůmou, advokátem, se sídlem Praha 8, Povltavská 22/150, proti **žalovanému: Ministerstvo vnitra**, se sídlem Praha 7, Nad Štolou 3, poštovní příhrádka 21/OAM, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti usnesení Krajského soudu v Ostravě č. j. 63 Az 191/2004 – 22 ze dne 25. 7. 2005,

takto:

Usnesení Krajského soudu v Ostravě ze dne 25. 7. 2005, č. j. 63 Az 191/2004 – 22, **se zrušuje** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

Odůvodnění:

Rozhodnutím žalovaného č. j. OAM – 3020/VL – 20 – 04 – BZ – 2004 ze dne 19. 10. 2004 byla žádost žalobkyně o azyl zamítnuta jako zjevně nedůvodná podle § 16 odst. 1 písm. e) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“).

Proti tomuto rozhodnutí podala žalobkyně v zákonné lhůtě žalobu ke Krajskému soudu v Ostravě, který usnesením ze dne 25. 7. 2005, č. j. 63 Az 191/2004 – 22, řízení zastavil a vyslovil, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení. Krajský soud svoje usnesení odůvodnil tím, že v dané věci nelze zjistit místo pobytu žalobkyně a tato skutečnost brání nejméně po dobu 90 dnů rozhodnutí ve věci. Soud proto v souladu s § 33 zákona o azylu a § 47c zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“) řízení zastavil.

Proti usnesení krajského soudu podala žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) kasační stížnost, v níž uvedla, že z pobytového střediska neodešla svévolně, ale svůj záměr odejít na adresu v P., v tomto zařízení ohlásila, navíc o jejím záměru bylo informováno S. o. z. s e. s s. v B.. Z těchto důvodů se neztotožňuje s tvrzením krajského soudu, neboť tento soud vůbec nezkoumal při svém rozhodování skutkový a právní stav, ve kterém se nacházela v době rozhodování správního orgánu. Je toho názoru, že krajský soud měl přezkoumat rozhodnutí žalovaného v mezích žalobního návrhu a v rámci dokazování zopakovat, případně doplnit důkazy provedené správním orgánem. Tyto poté vyhodnotit jednotlivě i v jejich souhrnu a ve svém rozhodnutí pak vycházet ze skutkového a právního stavu věci. Krajský soud však namísto toho ve smyslu § 86 s. ř. s. řízení zastavil, což je nepřípustné, neboť v tomto případě může soud řízení zastavit pouze tehdy, když zjistí, že po podání žaloby již zásah ani důsledky netrvají a nehrozí opakování zásahu. Správnímu orgánu, ale i krajskému soudu stěžovatelka vytýká nedůsledné vyhodnocení důvodů její žádosti o udělení azylu, včetně administrativního přístupu k jejímu projednání, zejména krajským soudem, který napadené rozhodnutí správního orgánu měl zrušit. Důvody kasační stížnosti stěžovatelka spatřuje v § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s., tedy v tom, že skutková podstata, z níž správní orgán ve svém rozhodnutí vycházel, nebyla do samotného rozhodnutí aplikována, tzn., že v řízení před správním orgánem byl porušen zákon a soud, který ve věci rozhodoval, se tímto nedostatkem řízení nezabýval.

Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti uvedl, že popírá oprávněnost kasační stížnosti, neboť se domnívá, že jak jeho rozhodnutí ve věci azylu, tak i usnesení soudu, byly vydány v souladu s právními předpisy. I pro řízení o kasační stížnosti žalovaný odkázal na správní spis, zejména na vlastní podání a výpovědi, které stěžovatelka učinila během správního řízení a na vydané rozhodnutí. Navrhl, aby Nejvyšší správní soud kasační stížnost pro její nedůvodnost odmítl.

Nejvyšší správní soud po zjištění, že kasační stížnost je podána včas, a že je přípustná, přezkoumal napadené usnesení vázán rozsahem i důvody kasační stížnosti (§ 109 odst. 2, 3 s. ř. s.) a dospěl k závěru, že kasační stížnost je důvodná.

Podle § 33 zákona o azylu, ve znění účinném v době rozhodování krajského soudu, soud řízení zastaví, jestliže nelze zjistit místo pobytu žadatele o udělení azylu (žalobce) a tato skutečnost brání nejméně po dobu 90 dnů rozhodnutí ve věci.

Podle § 47 písm. c) s. ř. s. soud řízení usnesením zastaví, stanoví-li tak tento nebo zvláštní zákon.

Úkolem Nejvyššího správního soudu při přezkumu usnesení zastavujícího řízení o žalobě v azylové věci, je zde pouze posoudit, zda krajský soud dostatečně zjistil všechny skutečnosti podstatné pro zjištění místa pobytu stěžovatelky, a zda postupoval v souladu s těmito zjištěními. K tomuto posouzení je však třeba, aby z napadeného rozhodnutí bylo zřejmé, jakým způsobem v tomto směru krajský soud postupoval, které skutečnosti vzal za prokázané, a ze kterých skutečností vycházel pro svůj závěr o tom, že podmínky ustanovení § 33 zákona o azylu byly splněny.

V posuzované věci však všechny tyto skutečnosti nelze z odůvodnění napadeného usnesení zjistit, neboť v tomto usnesení krajský soud omezil svůj právní závěr o nutnosti zastavit řízení pouze na konstatování, že „v dané věci nelze zjistit místo pobytu žalobkyně a tato skutečnost brání nejméně po dobu 90 dnů rozhodnutí ve věci“.

Z ust. § 33 zákona o azylu vyplývá, že soud řízení zastaví, jsou-li současně splněny dvě zákonné podmínky. První podmínkou je prokázaná skutečnost, že nelze zjistit místo pobytu žadatele o udělení azylu (žalobce), a druhou podmínkou je to, že tato skutečnost brání po dobu 90 dnů rozhodnutí ve věci.

Z obsahu spisu vyplývá, že stěžovatelce bylo naposledy doručováno dne 24. 11. 2004 do P. s. Z., přičemž stěžovatelka tuto zásilku převzala. Dále ve spisu jsou pouze záznamy (označované jako „Úz“), v nichž je konstatován svévolný odchod stěžovatelky z P. s. Z., případně její opětovný příchod. Z posledních dvou záznamů vyplývá, že dne 22. 4. 2005 došlo k svévolnému odchodu stěžovatelky z P. s. Z. a podle dalšího záznamu bez data měl svévolný odchod z pobytového střediska stále trvat. Pod tímto záznamem je pokyn kanceláři datovaný dnem 25. 5. 2005, dát spis na lhůtu 22. 6. 2005 a poté předložit (za účelem ustanovení opatrovníka).

Z uvedených záznamů není zřejmé, z jakých zdrojů soud čerpal své zjištění o svévolných opuštěních pobytového střediska stěžovatelkou. Podle názoru Nejvyššího správního soudu je však nemožnost zjistit místo pobytu žadatele o udělení azylu dána jen tam, kde krajský soud vyvíjel požadované úsilí ke zjištění místa pobytu žadatele (zjištění hlášeného místa pobytu v evidenci cizinecké a pohraniční policie), doručení soudních písemností soudním doručovatelem nebo orgány justiční stráže, prostřednictvím držitele poštovní licence nebo příslušného policejního orgánu apod. a přes toto úsilí a případné další pátrání v příslušných evidencích, pobyt žadatele nebyl zjištěn a zůstal zcela neznámý.

Krajskému soudu je třeba především vytknout nepřipustně extenzivní výklad zákonného pojmu „nelze zjistit místo pobytu žadatele“, jež je jedním z předpokladů aplikace ustanovení § 33 zákona o azylu. Krajský soud totiž chybně ztotožňuje nemožnost zjistit místo pobytu žadatele s neznalostí místa pobytu žadatele (přičemž není zřejmé, odkud krajský soud čerpá poznatky o odchodu stěžovatelky z pobytového střediska), které fakticky staví do jedné roviny a v neznalosti momentálního místa pobytu bez dalšího spatřuje jednu ze zákonných podmínek pro zastavení řízení podle § 33 zákona o azylu. Rozhodnou skutečností pro aplikaci uvedeného ustanovení a pro zastavení řízení však není neznalost místa pobytu stěžovatelky, ale nemožnost zjištění místa pobytu žadatele o udělení azylu, která předpokládá vyvinutí určitého intenzivního úsilí ke zjištění místa pobytu, jež ovšem nepřinesl žádoucí, resp. vůbec žádný výsledek. Tento nesprávný názor krajského soudu pak nalezl odraz v tom, že tento soud vyvodil ze zjištěných skutečností vadné a předčasné právní závěry.

Nejvyšší správní soud z uvedených důvodů dospěl k závěru, že kasační stížnost stěžovatelky proti usnesení krajského soudu je opodstatněná z důvodu nepřezkoumatelnosti rozhodnutí spočívající v nedostatku důvodů (§ 103 odst. 1 písm. d/ s. ř. s.) a z důvodu nezákonnosti rozhodnutí o zastavení řízení (§ 103 odst. 1 písm. e/ s. ř. s.), proto toto usnesení zrušil a věc vrátil krajskému soudu k dalšímu řízení (§ 110 odst. 1 s. ř. s.).

V tomto řízení bude krajský soud vycházet ze závěrů Nejvyššího správního soudu, které jsou vysloveny v tomto zrušovacím rozsudku, a musí znovu posoudit, zda byly či nebyly splněny zákonné podmínky pro postup ve smyslu § 33 zákona o azylu ve spojení s ust. § 47 písm. c) s. ř. s.

Nejvyšší správní soud nerozhodoval o žádosti o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti, protože usnesení krajského soudu zrušil a věc vrátil tomuto soudu k dalšímu řízení.

O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti rozhodne krajský soud v novém rozhodnutí (§ 110 odst. 2, věta první, s. ř. s.).

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 29. listopadu 2006

JUDr. Bohuslav Hnízdl
předseda senátu